

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6C/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201402
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222201402.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1

6C/44/2022

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom: C. X, XXX XX C., právne zastúpenej JUDr. Zuzanou Sarakovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie: Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov proti žalovaným: 1/ D. D. D., A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: A. E. XX, XXX XX F., 2/ A. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. XX, XXX XX C., 3/ G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. C. XX, XXX XX H., 4/ B. I., E., so sídlom: J. K. XX, XXX XX H., I.: XX XXX XXX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

1

6C/44/2022

I. Z r u š u j e podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných v 1. až 4. rade k nehnuteľnosti v katastrálnom území C., obec C., okres H. zapísanej na LV č. XXX ako EKN č. XXX, orná pôda o výmere XXXX m².

II. P r i k a z u j e nehnuteľnosť uvedenú vo výroku I. do výlučného vlastníctva žalobkyne: A. B., L. J., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX C..

III. Žalobkyňa je p o v i n á vyplatiť žalovanému v 1. rade náhradu vo výške 122,46 Eur, žalovanému v 2. rade náhradu vo výške 38,33 Eur, žalovanému v 3. rade náhradu vo výške 77,99 Eur a žalovanému v 4. rade náhradu vo výške 0,94 Eur, všetkým uvedeným do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobkyni voči žalovaným v 1. až 4. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

13

6C/44/2022

1. Žalobkyňa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 15.7.2023 žiadala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo jej a žalovaných 1/ až 4/ k parcele vedenej v okrese: H., obec: C., katastrálne územie: C. zapísanej v LV XXX ako EKN XXX orná pôda o výmere XXXX m2 a prikázal uvedenú nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalobkyne s uložením povinnosti žalobkyni vyplatiť žalovaného v 1. rade sumou 122,46 Eur; žalovaného v 2. rade sumou 38,33 Eur; žalovaného v 3. rade sumou 77,99 Eur a žalovaného v 4. rade sumou 0,94 Eur. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Žalobu odôvodnila tým, že sú spolu so žalovanými v 1. až 4. rade podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti - parcely v okrese: H., obec: C., katastrálne územie: C. zapísanej: v LV XXX ako EKN XXX orná pôda o výmere XXXX m2, žalobkyňa s vlastníctvom pod B XXX v XXXXX/XXXXXXXXXXXX, pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX (spolu XXXX,XX m2), D. D. s vlastníctvom pod B XX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu XX,XX m2), A. E. s vlastníctvom pod B XX v XXX/XXXXXXXXXXXX, B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m2), G. H. pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m2) a B. I., E. E. vlastníctvom pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m2) s tým, že ona je vlastníčkou 98,8% podielu uvedenej nehnuteľnosti. Dlhodobo sa neúspešne pokúša dohodnúť so žalovanými na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k uvedenej nehnuteľnosti. Žalovaní boli vyzvaní na uzavretie mimosúdnej dohody. S výnimkou žalovaného 1/ si nikto so žalovaných 2/ až 4/ výzvu neprevzal v odbernej lehote. Žalovaný 1/ sa napriek prevzatíu písomnej výzvy v stanovenej lehote k návrhu na vyporiadanie nevyjadril. Žalobkyňa nemá záujem naďalej zotrvať v podielovom spoluvlastníctve so žalovanými 1/ až 4/. Žalobkyňa je ochotná vyplatiť žalovaných 1/ až 4/ sumou vypočítanou podľa určenej trhovej hodnoty. Žalobkyňa je vlastníčkou 98,8% predmetnej nehnuteľnosti a túto výlučne pre svoju potrebu a potrebu svojej rodiny dlhodobo užíva. Na predmetnej parcele je postavený rodinný dom s.č. X, ktorého vlastníčkou je žalobkyňa a v ktorom býva aj so svojou rodinou. Žalovaní vlastní nepatrnú časť dotknutej nehnuteľnosti, nijakým spôsobom sa na jej užívaní nepodieľajú. Reálne rozdelenie predmetných nehnuteľností nie je vzhľadom na veľkosť podielov žalovaných možné.

3. Žalovaný v 3. rade vo vyjadrení k podanej žalobe zo dňa 19.10.2022 uviedol, že so žalobou nesúhlasí, pričom svoj nesúhlas bližšie skutkovo neodôvodnil. Žiadne dôkazy nepredložil.

4. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k žalobe zo dňa 26.10.2022 uviedol, že s návrhom nesúhlasí, pričom žiadal, aby bol pripojený spis Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 s tým, že ide o konanie o tej istej veci a v spise sú uvedené skutočnosti, ktoré majú význam pre spravodlivé rozhodnutie vo veci.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 23.1.2023 uviedla, že žalovaný v 3. rade sa v konaní 5C/15/2018 nijako písomne nevyjadril, nezúčastňoval sa ani nariadených pojednávaní. Vo svojom písomnom vyjadrení v konaní 6C/44/2022 zo dňa 19.10.2022 neuvádza žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý

by súd v tomto konkrétnom prípade nemal podielové spoluvlastníctvo k parcele EKN XXX zrušiť a vyporiadať. Samotný nesúhlas podielového spoluvlastníka so zrušením podielového spoluvlastníctva je bez právneho významu. Žalovaný v 3. rade je vlastníkom X,XXm² z predmetnej nehnuteľnosti, čo predstavuje menej ako 0,4% z celku. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení odkazuje jednak na skutočnosti, ktoré sa dozvedel od žalovaného v 3. rade a na skutočnosti uvedené v konaní 5C/15/2018, avšak nijako tieto nekonkretizoval. V konaní 5C/15/2018 súd vo veci samej nekonal a nerozhodoval, ale zamietol žalobu z procesných dôvodov, lebo stranami sporu neboli všetci podieloví spoluvlastníci, preto rozhodnutie v konaní 5C/15/2018 nezakladá prekážku tzv. res iudicata. Pokiaľ žalovaný v 1. rade odkazuje na svoje vyjadrenie k žalobe zo dňa 8.12.2018, v ktorom žiada, aby súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva vychádzal z inej výmery, ako tej, ktorá je zapísaná v príslušnom LV poukazujeme na tzv. materiálnu publicitu katastra nehnuteľností resp. zásadu hodnovernosti, v zmysle ktorej sú údaje o parcelách ako aj vlastníckych právach k nehnuteľnostiam hodnoverné a záväzné, kým sa nepreukáže opak. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení zároveň odkázal na údaje ním podanú žalobu o určenie vlastníckeho práva, o ktorej stave nemá žalobkyňa žiadnu vedomosť. Nakoľko účastníkom konania by musela byť aj žalobkyňa, má za to, že žalovaný žiadnu žalobu nepodal. V súvislosti s vyjadrením žalovaného v 1. rade dala do pozornosti aj jeho vyjadrenie uvedené v zápisnici o pojednávaní č.k. 5C/15/2018 -183 zo dňa 11.06.2020, v ktorom uviedol: „Nemám problém so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, avšak namietam ponúkanú sumu za vyporiadanie.“ Vzhľadom na uvedené má za to, že tvrdenia žalovaného v 1. rade sú účelové.

6. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení zo dňa 6.2.2023 uviedol, že podľa neho ide o totožnú vec ako bola vec sp. zn. 5C/15/2018. Nesúhlasil s tým, že podiely nehnuteľnosti pôvodnej mpč. XXXX/X zo záp. XXX, na ktoré poukázal, sú v súčasnosti v zodpovedajúcej výmere zapísané v iných LV. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy o tomto tvrdení. Podiely k nehnuteľnosti pôvodnej mpč. XXXX/X zo záp. XXX, boli súčasťou dvora žalobkyne, ktorý si zabrali jej právni predchodcovia a nikdy ich od nikoho nenadobudli právnou cestou. Pokiaľ ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva, mal za to, že žalobkyňa v rámci nepísaných pravidiel uzná nárok na adekvátnu odplatu aj bez zbytočných súdnych konaní.

7. Žalovaný v 3. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 19.2.2023 uviedol, že nesúhlasí so zrušením podielového spoluvlastníctva.

8. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 18.4.2023. Žalovaný v 4. rade ospravedlnil neúčast' na nariadenom pojednávaní e-mailom zo dňa 17.4.2023, pričom nežiadal o odročenie pojednávania. Žalovaný v 2. rade a žalovaný v 3. rade sa z neúčasti na nariadenom pojednávaní neospravedlnili. Súd postupom podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaných v 2., 3. a 4. rade.

9. Žalovaný v 1. rade na nariadenom pojednávaní dňa 18.4.2023 uviedol, že nebolo preukázané, aby žalujúca strana vlastnila 99 % z tohto pozemku. Žalobkyňa predložila výpisy z LV, kde vlastní XXX m², čo podľa neho nesedí pri celkovej výmere pozemku. Nemôže žalovaná vlastniť 99 % z tej parcely, keď on vlastní XXX m². Aj keď je to v inom. Žiadal, aby sa súd zaoberal legitimitáciou v spore, poukazujúc na skutočnosť, že podľa jeho názoru malo byť žalovaných viac osôb.

10. Právna zástupkyňa žalovanej na nariadenom pojednávaní dňa 18.4.2023 odkázala na hodnovernosť zápisov v katastri nehnuteľností, ktoré neboli spochybnené. Poukázala na procesnú pasivitu žalovaných, ktorí sa v podstate ani nevyjadrili k tomuto konaniu. Poukázala aj na LV č. XXX M. XXX, ktoré predložila na pojednávaní, z ktorého vyplýva, že chýbajúce m², ktorých sa dovoláva žalovaný D. D. nikde nezmizli, len sú zapísané na iných LV. Aj táto jeho obrana je nedôvodná.

11. Na nariadenom pojednávaní dňa 18.4.2023 sa postupom podľa § 204 CSP súd oboznámil s nasledovnými podaniami strán sporu a listinnými dôkazmi: Žaloba na č.l. 1-2, informácie z mapy na č.l.5, výpis z LV č. XXX na č.l. 6-9, výpis z LV č. XXX, návrh na uzavretie dohody na č.l. 11, doručka na č.l. 12, vyjadrenie realitnej kancelárie na č.l. 13, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5C/15/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/21/2020, vyjadrenie žalovaného v 3.rade na č.l. 46, vyjadrenie žalovaného v 1.rade na č.l. 49, vyjadrenie žalobkyne na č.l. 57, vyjadrenie žalobkyne na č.l. 66, vyjadrenie žalovaného v 1.rade zo dňa 6.2.2023, vyjadrenie žalovaného v 3. rade na č.l. 72, spis Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5C/15/2018 a ďalším obsahom spisu.

12. Na nariadené pojednávanie dňa 24.8.2023 sa nedostavili žalovaní v 2.-4. rade, pričom svoju neúčast' neospravedlnili, preto súd postupujúc podľa § 180 CSP konal v ich neprítomnosti. Na pojednávaní dňa 24.8.2023 súd oboznámil odpoveď správy katastra a príloh k nej a ďalší obsah spisu, pričom z celého dokazovania zistil nasledovné:

13. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX je zrejmé, že žalobkyňa aj žalovaní 1. rade až 4. rade sú evidovaní ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti - parcely v okrese H., obec: C., katastrálne územie: C. zapísanej: zapísanej ako EKN XXX orná pôda o výmere XXXX m², a to žalobkyňa s vlastníctvom pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX, pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX (spolu XXXX,XX m²), D. D. D. s vlastníctvom pod B XX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu XX,XX m²), A. E. s vlastníctvom pod B XX v XXX/XXXXXXXXXXXX, B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m²), G. H. pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m²) a B. I., E. s vlastníctvom pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m²).

14. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX evidovaného katastrom nehnuteľností pre okres H., obec C., katastrálne územie C. bolo zistené, že žalobkyňa je vlastníčkou rodinného domu súpisné číslo X postaveného na pozemku parcelné číslo XX.

15. Podaním zo dňa 19.4.2022 žalobkyňa navrhla žalovaným spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva dohodou s tým, že žalovaní na uvedené podanie nereflektovali.

16. Z vyjadrenia realitnej kancelárie zo dňa 14.12.2021 bolo zistené, že priemerná cena nehnuteľností: pozemok EKN XXX o výmere XXXX m², druh pozemku orná pôda, zapísaný na LV č. XXX, katastrálne územie C., sa pohybuje na úrovni 20.000 Eur.

17. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 zo dňa 19.8.2020 bola zamietnutá žaloba žalobkyne proti žalovaným 1./ G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. C. XXXX/XX, XXX XX H., 2./ D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. E. XX, XXX XX F., 3./ D. E. E., so sídlom N. XX, XXX XX H., I.: XX XXX XXX, 4./ A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, 5./ G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, 6./ A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX P., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti s odôvodnením cit.: „Súd konštatuje, že stranami sporu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva musia byť všetci podieloví spoluvlastníci. Predmetom konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je totižto vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov k uvedenej veci. V zmysle zákonného ustanovenia § 78 ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov, ktorých účasť v spore vyžaduje osobitný predpis pre úspech v spore. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor, ktorý zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 29.11.2011 sp.zn. 4Cdo/183/2011, v ktorom uviedol, že: „V konaní o zrušení spoluvlastníctva a vykonaní vyporiadania je jeho predmetom vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov (alebo jedného z nich) k tejto veci. Účastníkmi konania o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k veci (ako to uviedol aj odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia) musia byť všetci spoluvlastníci, lebo právoplatný výrok súdu zaväzuje len účastníkov konania (§ 159 ods. 2 O.s.p.). Ide o tzv. nútené nerozlučné procesné spoločenstvo (§ 91 ods. 2 O.s.p.) všetkých spoluvlastníkov. Pokiaľ sa na konaní nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, súd nemôže návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva.“ Ako bolo vyššie uvedené, A. D., ktorý je pod H. stále evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, kat.úz. C. ako podielový spoluvlastník parcely EKN č. XXX zomrel ešte pred podaním žaloby na súd, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že jeho spoluvlastnícky podiel evidovaný pod H. nebol po jeho smrti predmetom dedičského konania, v ktorom sa prejednávalo dedičstvo po nebohom A. D.. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 22.06.2020 navrhla pribrať do konania na strane žalovaných A. Q., G. J. a R. S., ktoré spolu so žalovaným v 2. rade sú dedičmi po pôvodne žalovanom A. D., pričom všetci do úvahy prichádzajúci dedičia majú podľa žalobkyne spoločný nárok na vyplatenie podielu zrušovaného spoluvlastníctva. Na pojednávaní konanom dňa 19.08.2020 súd uvedený návrh žalobkyne na pristúpenie ďalších subjektov na strane žalovaných zamietol. Súd má za to, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po nebohom podielovom spoluvlastníkovi A. D.. Je potrebné, aby najskôr prebehlo dodatočné dedičské konanie, v ktorom sa prejedná ako dedičstvo podiel A. D. na

predmetnej parcele a až následne s dedičom, ktorému pripadne predmetný spoluvlastnícky podiel je možné vykonať konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Súd v tejto súvislosti poukazuje na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.01.1977 sp.zn. 1Cz 139/76, publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 31/1978, podľa ktorého „Pred právoplatným skončením konania o dedičstve nemôže súd rozhodovať o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k veciam po poručiteľovi medzi viacerými dedičmi s poukazom na to, že nadobudli vlastníctvo k týmto veciam smrťou poručiteľa podľa veľkosti dedičských podielov.“ V tejto súvislosti súd poznamenáva, že predmetom dedenia po A. D. v dedičskom konaní vedenom pod sp.zn. N. bol jeho podiel na ešte pôvodnej mpč. parcele XXXX/X tak, ako to vyplýva z Osvedčenia o dedičstve (odsek 12. odôvodnenia) a tento prededený podiel na súčasnej parcele je zapísaný na žalovaného v 2. rade, kde pri tomto spoluvlastníkovi na liste vlastníctva je uvedené ako titul nadobudnutia Osvedčenie o dedičstve N. XXX/XXXX. Pri A. D. evidovanom pod H. je ako titul nadobudnutia uvedené Osvedčenie K. XXX/XX (odsek 13. odôvodnenia), podľa ktorého na neho prešli spoluvlastnícke podiely na viacerých pôvodných mpč. parcelách, avšak tieto neboli predmetom dedičského konania po nebohom A. D.. Ako vyplýva z vyššie uvedeného spoluvlastnícky podiel evidovaný pod H. na predmetnej nehnuteľnosti po A. D. nebol v dedičskom konaní prejednaný, preto nebolo možné v tomto konaní zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko žaloba bola podaná predčasne. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu zamietol (obdobne rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 8Co/291/2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04.02.2015 sp.zn. 4Co/193/2013, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.02.2010 sp.zn. 1Cdo/124/2008). K ďalším procesným návrhom žalobkyne súd poznamenáva nasledujúce: Ako už súd vyššie uviedol (odsek 23 odôvodnenia) na pojednávaní konanom dňa 19.08.2020 zamietol jej návrh na pristúpenie ďalších subjektov (dedičov A. D.) na strane žalovaných. Rovnako tak zamietol návrh žalobkyne na zmenu účastníka konania tak, aby namiesto A. P. vstúpila do konania A. J., keďže v priebehu konania bol prevedený spoluvlastnícky podiel z pôvodnej vlastníčky A. P. na A. J.. Súd uvedeným procesným návrhom na príbranie, resp. zmenu účastníkov konania nevyhovel, a to s poukazom na rýchlosť a hospodárnosť konania, keďže aj keby súd uvedeným návrhom vyhovel, neodstránilo by to dôvod, ktorý viedol k zamietnutiu žaloby a zároveň by to predĺžilo súdne konanie a navýšilo trovy konania. Ďalej súd na pojednávaní dňa 19.08.2020 zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného skončenia dodatočného dedičského konania po A. D., keďže z vyjadrení strán, resp. právneho zástupcu na predmetnom pojednávaní vyplynulo, že žiadne dedičské konanie po A. D. neprebíha, takže súd v zmysle § 164 C.s.p. konanie nemohol prerušiť, keďže žiadne súdne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre toto konanie neprebíha.“

18. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1Co/21/2020 zo dňa 17.12.2020 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 zo dňa 19.8.2020 s odôvodnením, že V prejednávanej veci možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne postupoval pokiaľ uznesením č.k. 5C/15/2018-47 z 28.11.2018 zastavil konanie voči pôvodne žalovanému 3/ A. D., narodenému XX.XX.XXXX, ktorý je v súčasnosti zapísaný na LV XXX ako spoluvlastník k predmetnej parcele EKN č. XXX, k.ú. C., nakoľko tento zomrel XX.X.XXXX, a teda už v čase začatia konania išlo už o nežijúcu osobu. Je nepochybné, že ide o vadu žaloby, nakoľko osoba nežijúca nemôže byť sporovou stranou súdneho konania a súd s ňou konať nemôže. Správne sú závery súdu prvej inštancie aj v tom smere, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľností musia byť sporovými stranami všetci podieloví spoluvlastníci k predmetnej nehnuteľnosti, a to nielen v polohe tých, ktorí ako potenciálni podieloví spoluvlastníci k tejto nehnuteľnosti prichádzajú do úvahy. Inými slovami, ak niektorý z podielových spoluvlastníkov zapísaný na príslušnom liste vlastníctva zomrel, je potrebné na základe dedičského konania ustáliť, kto sa stane reálnym vlastníkom tohto spoluvlastníckeho podielu (jeden, alebo viacerí dediči) a len takéto osoby, ktorých okruh je ustálený na základe dedičského konania, môžu byť potom označené ako sporové strany v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Všetky tieto okolnosti súd prvej inštancie zvažil a v odôvodnení rozhodnutia sa s nimi vysporiadal s poukazom na ustanovenie § 217 ods. 1 CSP, ktoré určuje, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. V čase vyhlásenia súdu prvej inštancie dedičské konanie po nebohom A. D. neprebíhalo. Jeho podiel prejednaný nebol a toto dedičské konanie v zmysle zistení súdu prvej inštancie ani neprebíhalo. Za týchto okolností nemožno súhlasiť s odvolacou argumentáciou žalobkyne spočívajúcou v tom, že súd mal konanie vo veci prerušiť a dať podnet na vykonanie dedičského konania po nebohom A. D., a to práve so zreteľom na ustanovenie § 217 ods. 1 CSP o rozhodujúcom stave, právne významnom pre rozhodnutie súdu, t.j. o stave vyhlásenia v čase rozhodnutia. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nezakladá vo vzťahu medzi sporovými stranami prekážku veci rozhodnutej (res iudicata), nakoľko po vykonaní dedičského konania po nebohom A. D. a ustálení

okruhu, ktorý z jeho dedičov (prípadne viacerí) jeho dedičský podiel nadobudol, bude možné podať vo veci novú žalobu s riadne ustáleným okruhom sporových strán na strane žalovaných, ktorý bude daný práve výsledkami uvedeného dedičského konania.

19. Žalobkyňa a žalovaní sa na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nedokázali dohodnúť, preto žalobkyňa podala žalobu. Žalovaní v 1. a 3. rade uviedli, že nesúhlasia s vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, pričom nenamietali, že spôsob vyporiadania. Argumentovali tým, že žalovaná nemá byť spoluvlastníčkou v takom podiele, ako je vyjadrený na liste vlastníctva.

20. Z kúpnej zmluvy zo dňa X.XX.XXXX (v spise Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 na čl. 25-27) súd zistil, že predávajúca A. P., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX P. predala žalobkyni spoluvlastnícky podiel XXXX/XXXXXX-XX z celku na pozemku v katastrálnom území C., obec C., okres H., a to parcele EKN č. XXX o výmere XXXX, druh pozemku orná pôda za kúpnu cenu stanovenú dohodou v sume 150 eur.

21. Z vyjadrenia žalovaného v 1. rade zo dňa 8.12.2018 v konaní pod sp. zn. 5C/15/2018 (v spise Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 na čl. 52-54) plynie, že žalovaný v tomto podaní uvádza, že na základe dedičského uznesenia sp. zn. N. XXXX/XX, L.. N. XXX/XX zo dňa XX.X.XXXX nadobudol podiel vo výmere XXX m² a tento podiel nadobudol do vlastníctva, preto má za to, že mu patrí viac m² ako je na LV č. XXX. Ďalej namietal, že podľa jeho názoru nemohlo dôjsť k vydržaniu nehnuteľnosti žalobkyňou.

22. Podľa § 136 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

23. Podľa § 137 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

24. Podľa § 139 ods. 1 -3 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd. Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

25. „Formálna publicita katastra nehnuteľností ako dedičstvo po bývalej pozemkovej knihe je založená na verejnej prístupnosti katastra nehnuteľností. Tento princíp vyplýva zo znenia § 68 ods. 1 katastrálneho zákona, podľa ktorého katastrálny operát je verejný a každý má právo doň nahliadať a robiť si z neho výpisy, odpisy alebo náčrty. Prostredníctvom verejnosti katastra nehnuteľností sa realizuje nielen ochrana práv k nehnuteľnostiam, ktoré vzhľadom na svoj vecno-právny charakter pôsobia proti všetkým (erga omnes), v dôsledku čoho znalosť konkrétneho vecného práva prináša zo strany ostatných osôb povinnosť toto právo rešpektovať a nerušiť, ale i ústavné právo na informácie od orgánov verejnej moci v zmysle čl. 26 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky. Verejnosť katastra nehnuteľností sa vzťahuje ku katastrálnemu operátu, ktorý je vymedzený v § 8 ods. 1 katastrálneho zákona. Materiálna publicita katastra nehnuteľností je založená na zásade hodnovernosti a následnej záväznosti určených údajov katastra nehnuteľností. Aj materiálna publicita katastra nehnuteľností má svoj historický pôvod, keďže ju možno označiť za určitú modifikáciu materiálnej publicity bývalej pozemkovej knihy. V hodnovernosti údajov katastra nehnuteľností je vyjadrená dôvera v ich správnosť. Táto hodnovernosť má preto charakter právnej domnienky, podľa ktorej sú príslušné údaje katastra nehnuteľností správne, čím sa v podstate garantuje zvýšený stupeň súladu skutočného a právneho stavu. Hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností je vyjadrená v § 70 katastrálneho zákona. Povahu hodnoverných údajov katastra nehnuteľností majú údaje uvedené v § 7 katastrálneho zákona (§ 70 ods. 1 katastrálneho zákona). Zásadný význam materiálnej publicity katastra nehnuteľností spočíva v tom, že hodnovernú i záväznú povahu majú nielen „kvázi technické“ údaje, ale predovšetkým údaje o právach k nehnuteľnostiam. Prostredníctvom hodnovernosti a záväznosti vlastníckeho práva a iných vecných práv zapísaných v katastri nehnuteľností sa totiž realizuje jedna zo základných úloh katastra nehnuteľností, spočívajúca v ochrane týchto práv (§ 2, § 71 ods. 1 katastrálneho zákona).

Hodnovernými údajmi sú aj výmera a názov katastrálneho územia a výmera poľnohospodárskej alebo lesnej hospodárskej jednotky, resp. organizačnej jednotky (§ 70 ods. 2 katastrálneho zákona). Ďalším prejavom materiálnej publicity katastra nehnuteľností je záväznosť údajov katastra nehnuteľností, vymedzených v § 70 ods. 2 katastrálneho zákona. Záväznosť údajov katastra nehnuteľností znamená v podstate viazanosť týmito údajmi. Vzhľadom k povahe vecných práv možno za adresáta tejto viazanosti považovať všetkých, i keď zo znenia § 71 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona vyplýva, že táto viazanosť sa týka najmä orgánov verejnej moci. Hranice tejto viazanosti sú však v konkrétnych prípadoch, vzhľadom k množstvu špecifických situácií, určované až samotnou právnou praxou, resp. judikatúrou súdov. Právna domnienka hodnovernosti a záväznosti vybraných údajov katastra nehnuteľností má vyvráťiteľnú povahu. Zákonodarca to nakoniec aj zvýraznil priamo v zákonomom texte v § 70 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, a síce uvedením slov „ak sa nepreukáže opak“. Opak sa pritom môže preukázať v nesporovom konaní rozhodnutím katastrálneho orgánu o oprave chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona alebo v sporovej veci rozhodnutím súdu o určení práva k nehnuteľnosti podľa § 137 písm. C) CSP. Z hodnovernosti a záväznosti údajov katastra nehnuteľností možno odvodiť i zásadu dobrej viery v správnosť týchto údajov. I keď táto zásada nie je v katastrálnom zákone *expressis verbis* vyjadrená, možno konštatovať, že ten, kto vychádza zo znenia údajov v katastri nehnuteľností, je dobromyseľný, ak sa nepreukáže opak. Na preukázanie opaku by bolo potrebné dokázať, že konajúci vedel o tom, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností nezodpovedal skutočnosti. V rámci materiálnej publicity katastra nehnuteľností môžeme identifikovať tzv. pozitívny a negatívny princíp publicity. Pozitívny princíp spočíva v tom, že údaje katastra nehnuteľností sa považujú za všeobecne známe a nikto sa nemôže odvolávať na ich neznalosť. Podstata negatívneho princípu spočíva v tom, že verejne známe a prístupne sú i tie údaje katastra nehnuteľností, ktoré nemusia byť správne a skutočný právny stav negujú. Dôležitý je tiež moment vzniku hodnovernosti a záväznosti údajov katastra nehnuteľností, ktorý je upravený čiastočne v § 41 ods. 1 katastrálneho zákona, a to ohľadom práv k nehnuteľnostiam. Údaje o týchto právach sa stávajú hodnovernými a záväznými vpísaním do listu vlastníctva. Tým sa stáva hodnovernosť a záväznosť údajov o právach k nehnuteľnostiam signifikantnou nielen pre konštitutívny vklad, ale i pre deklaratórny záznam týchto práv do katastra nehnuteľností. I keď sa v danom ustanovení explicitne hovorí len o údajoch o právach k nehnuteľnostiam, z povahy veci jednoznačne vyplýva, že rovnaký záver platí aj o ostatných údajoch katastra nehnuteľností, ktorých sa týka znenie § 70 katastrálneho zákona. (viď tiež FEČÍK, M.: Formálna a materiálna publicita katastra nehnuteľností; *Justičná revue*, 63, 2011, č. 1, s. 34 – 46.)

26. Podľa § 141 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná. Každý zo spoluvlastníkov je povinný vydať ostatným na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vypořiadali, ak nemala už dohoda o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořiadaní písomnú formu.

27. Podľa § 142 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku. Pri zrušení a vypořiadaní spoluvlastníctva rozdelením veci môže súd zriadiť vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti v prospech vlastníka inej novovzniknutej nehnuteľnosti. Zrušenie a vypořiadanie spoluvlastníctva nemôže byť na ujmu osobám, ktorým patria práva viaznúce na nehnuteľnosti.

28. Ak nedôjde k dohode o zrušení podielového spoluvlastníctva, spoluvlastníctvo zruší súd, ktorý vykoná vypořiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka. Znamená to, že ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov sa môže obrátiť na súd s návrhom na zrušenie spoluvlastníctva. Návrh na zrušenie spoluvlastníctva sa musí podať voči všetkým ostatným spoluvlastníkom, teda aj voči tým, ktorí mimosúdne so zrušením súhlasili. Je tomu tak preto, aby sa výkon rozhodnutia mohol uskutočniť proti všetkým spoluvlastníkom. Je tiež možné, aby na strane žalobcov vystúpilo viac spoluvlastníkov a na strane žalovaných zvyšní spoluvlastníci.

29. O zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozhoduje na základe návrhu jedného alebo viacerých spoluvlastníkov súd, ktorý pri svojom rozhodovaní zoberie do úvahy predovšetkým to, či je rozdelenie spoločnej veci reálne možné, ďalej bude prihliadať na veľkosť spoluvlastníckych podielov a možnosť vec účelne využívať. Zákon dáva súdu smernice, ako si má počínať pri vyporiadaní, ak ani na súde pokus o zmierné vybavenie veci nevedie k cieľu.

30. Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vykoná súd jedným z týchto troch spôsobov:

- a) reálne rozdelenie veci podľa výšky podielov,
- b) prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu,
- c) predaj veci a rozdelenie výťažku podľa výšky podielov.

31. Ustanovenie § 142 ods. 1 OZ stanovuje nielen možné spôsoby zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ale aj záväzné poradie, v ktorom môžu byť použité tieto jednotlivé spôsoby vyporiadania. Ani prípadný súhlas všetkých účastníkov konania s navrhovaným vyporiadaním nie je dôvodom, aby súd svojím rozsudkom vyporiadal spoluvlastníctvo v rozpore so spôsobmi a poradím uvedeným v zákone. Výnimka z uvedenej zásady sa súdnou praxou pripúšťa iba v prípade, keby sa pred súdom uzavrel súdny zmiar (tak pred začatím konania, ako aj v jeho priebehu). V takom prípade by si sami spoluvlastníci mohli zvoliť spôsob vyporiadania formou zmiaru, ktorý podlieha schváleniu súdu.

32. Rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov je uvedené na prvom mieste. Súd môže vykonať spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva spočívajúci v prikázaní veci jednému z viacerých spoluvlastníkov za primeranú náhradu alebo v nariadení predaja a rozdelenia výťažku, len pokiaľ nie je rozdelenie veci dobre možné.

33. Hľadiská, ktorými sa musí súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva riadiť, uvádza § 142 ods. 1 prvá veta OZ. Je to predovšetkým veľkosť spoluvlastníckych podielov a účelné využitie veci.

34. Predmetom tohto sporu bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností tak ako sú uvedené v 1. výroku rozsudku. Žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti žiadala podielové spoluvlastníctvo zrušiť. Keďže nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu a neboli zistené žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na nezrušenie podielového spoluvlastníctva, súd toto spoluvlastníctvo zrušil.

35. V prvom rade je teda súd povinný skúmať, či neprichádza do úvahy reálne rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov. Tento spôsob vyporiadania súd zväží aj v tom prípade, keby návrh na zrušenie podielového spoluvlastníctva obsahoval iný spôsob vyporiadania. Predpokladom použitia tohto spôsobu vyporiadania je reálna deliteľnosť veci, pričom nejde len o faktickú možnosť rozdelenia veci (napr. v prípade budovy nie je prípustné jej horizontálne rozdelenie podľa poschodí, ale len vertikálne delenie) a súlad s právnymi predpismi (napr. stavebnými predpismi).

36. Konanie o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva v zmysle § 142 Občianskeho zákonníka je judicium duplex. Občiansky zákonník v § 142 ods. 1 upravuje jednotlivé taxatívne spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva a súčasne ustanovuje ich poradie (1/ rozdelenie veci, 2/ prikázanie veci za náhradu, 3/nariadenie jej predaja), ktoré je pre súd záväzné (R 1/89, str.3, tiež Rc 54/73, obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 169/95, sp.zn. 2 M Cdo 3/2004). Pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva zákonná úprava trvá na tom, aby súd prihliadal na veľkosť spoluvlastníckych podielov a na účelné využitie veci. Zo systematiky právnej úpravy (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že uvedené pravidlo sa má použiť na každý spôsob vyporiadania (pri reálnom rozdelení i prikázaní veci), mimo predaja veci. Pokiaľ ide o posúdenie možnosti uplatnenia prvého spôsobu vyporiadania spoločnej veci - jej reálneho rozdelenia, súd tu prihliada na veľkosť spoluvlastníckych podielov aj na účelné využitie veci vzniknutej rozdelením. Prihliadnutie na veľkosť podielov neznamená, že v každom prípade súd bude rozdelenie veci podriaďovať aritmetickému vyjadreniu veľkosti podielov, ale ich účelnému využitiu. To znamená, že konečné rozdelenie z hľadiska účelu užívania nemusí vyjadrovať absolútnu mieru veľkosti spoluvlastníckeho podielu a do úvahy preto prichádza i finančná náhrada (reálne rozdelenie veci tzv. kombinovaným spôsobom vyporiadania). Pritom súd dbá, aby rozdelením nevznikli nefunkčné veci alebo, aby pomer rozdelených vecí svojou veľkosťou nebol vo výraznom nepomere k veľkosti pôvodných podielov. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam platí, že ich rozdelenie nie je dobré možné, ak by ani po adaptácii

nemohli vzniknúť rozdelením samostatné veci alebo ich časti vzniknuté rozdelením by z hľadiska povahy a funkčného využitia nemohli slúžiť jednotlivým vlastníkom. Pokiaľ ide o možnosť reálneho rozdelenia pozemkov, tu sa vychádza z posúdenia hľadísk územného plánovania, prístupu ku komunikáciám, a účelného technického spôsobu navrhovaného riešenia (X T. XX/XX). Ďalej je potrebné zohľadniť polohu pozemkov, ich tvar i celkovú plochu (L. XX/XXXX). Určujúcim hľadiskom pre možnosť reálneho rozdelenia pozemku na viac samostatných pozemkov je zistenie, či u novo vzniknutých pozemkov je zabezpečený prístup z komunikácie, a to buď priamo z komunikácie alebo cestou po cudzom pozemku. Na rozdeľovaných pozemkoch možno zriadiť podľa § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka vecné bremeno spočívajúce v práve cesty (R X/ XX, str. 8). Pokiaľ ide o možnosť reálneho rozdelenia pozemku zastavaného stavbou, súd vždy prihliada k tomu, aby rozdelením pozemku nebol vlastníkom stavby znemožnený prístup k stavbe, zabránené v jej riadnom užívaní vrátane bežného udržiavania.

37. Súd zvažoval aj reálne rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov, keďže sa jedná o najprírodzenejší spôsob likvidácie spoluvlastníckych vzťahov, avšak v danom prípade vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckych podielov (žalovaný v 1. rade s vlastníctvom pod B XX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu XX,XX m²), žalovaný v 2. rade s vlastníctvom pod B XX v XXX/XXXXXXXXXXXX, B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XXm²), žalovaný v 3. rade pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX a pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m²) a žalovaný v 4. rade s vlastníctvom pod B XXX v XXX/XXXXXXXXXXXX (spolu X,XX m²), mal za to, že rozdelenie veci na také malé dieliky a pozemky by znamenal rozdrobenie pozemku na nefunkčné diely, ktoré by vlastníkom reálne nemohli slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu).

38. Pri reálnom rozdelení nehnuteľnosti súd musí dbať na to, aby rozdelením vznikli samostatné veci v právnom zmysle a aby rozdelenie bolo možné zapísať vkladom práva do katastra nehnuteľností, pričom v tomto prípade, ak by malo dôjsť k reálnemu rozdeleniu veci, by také malé pozemky neplnili žiaden reálny hospodársky ani iný spoločenský účel a boli by vlastníkom pri plnení si povinností vyplývajúcich mu z vlastníctva nehnuteľností na obtiaž.

39. Žalovaný iný spôsob vyporiadania nehnuteľnosti ani nepožadovali a spôsob vyporiadania ani nenamietali. Namietali to (žalovaný v 1. rade), že mu patrí väčší podiel na nehnuteľnosti. Na preukázanie tejto skutočnosti nepredložil a neoznačil žiaden dôkaz a ani skutkovo nevymedzil, kde koľko viac mu má patriť.

40. Žalovaný v 1. rade mal za to, že je vlastníkom väčšej časti pozemku, avšak žiadnym spôsobom nepreukázal, že by vyvolal konanie o určenie vlastníckeho práva, v ktorom by sa riešila otázka vlastníckeho práva. Zároveň ani skutkovo jasne nevymedzil, v akom rozsahu je jeho vlastnícke právo. Skutkovo neuviedol, aký iný rozsah nehnuteľnosti mu má na uvedenej nehnuteľnosti patriť. Aj zo správy katastra Okresného úradu Bardejov zo dňa 5.6.2023 okrem iného plyní, že:

„Parcela číslo XXXX/X, bola evidovaná ako „roľa“ o výmere XXX m², pričom vlastnícke právo bolo evidované v prospech vlastníka, označeného ako D. D., v podiele 1/2 a v prospech vlastníka, označeného ako J. D., L. Q., v podiele 1/2, obaja s titulom nadobudnutia: Kúpa, číslo denníka XXX/XXXX. Následne titulom nadobudnutia, označeným ako Kúpnopredajná zmluva, číslo denníka XXX/XXXX, bol spoluvlastnícky podiel vlastníka, označeného ako J. D., L. Q., vo výške 1/2, predmetom prevodu a evidovaný v prospech vlastníka, označeného ako D. J. a S. J., pričom obaja nadobudli rovnaký spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/4. Práve pri tomto prevode bola vytvorená pozemkovoknižná vložka číslo XXX, a to z pôvodnej pozemkovoknižnej vložky číslo XXX.

Výmery, rozsah a poloha pôvodných pozemkov nemusia byť v súlade s aktuálnym stavom operátu katastra nehnuteľností, pretože v minulosti sa jednotlivé údaje pozemkov získavali rôznymi spôsobmi, ktoré nezabezpečovali dostatočnú presnosť ich výpočtu, čo vyplývalo z § 51 pozemkovoknižného poriadku, v zmysle ktorého: „Ani katastrálnej, ani pozemkovej mapy nemožno priznať konštitutívny význam pre skutočnú výmeru alebo pre rozsah či polohu parciel“. Zákon č. 266/1992 o katastri nehnuteľnosti ako záväzný údaj definoval geometrické určenie nehnuteľnosti, bez jej výmery.

Dňa 14.06.1994 nadobudlo právoplatnosť Uznesenie Okresného súdu Bardejov, č. N. XXXX/XX, N. XXX/XX, predmetom ktorého bol prechod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parcele číslo XXXX/X, evidovanej v pozemkovoknižnej vložke číslo XXX, v podiele 1/2, po poručiteľovi D. D., nar. XX.XX.XXXX, a to v prospech A. D., nar. XX.XX.XXXX.

Následne, Osvedčením o dedičstve č. N. XXX/XXXX, N. XX/XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.03.2002, predmetom ktorého bol prechod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parcele číslo XXXX/X, evidovanej v pozemkovoknižnej vložke číslo XXX, v podiele 1/2, po poručiteľovi, A. D., nar. XX.XX.XXXX, a to v prospech D. D., nar. XX.XX.XXXX.

Správny orgán v záujme úplnej odpovede na Vašu výzvu, prešetril aj listiny, týkajúce sa zápisu vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov, a to vlastnícke právo D. J. a S. J., pričom prílohu listiny, Rozhodnutie Štátneho notárstva č. N. XXX/XX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.05.1985, tvorí Identifikácia parciel, v rámci ktorej je uvedené, že parcela číslo XXXX/X, nie je identická, čo znamená, že nebolo možné vykonať jej identifikáciu a nebola známa jej presná poloha.

Rozhodnutím odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, č. XXX/X/XX O. N. XX.XX.XXXX, bol, v katastrálnom území C. schválený register obnovenej evidencie pozemkov.

Súčasťou činností v rámci schvaľovania registra obnovenej evidencie pozemkov bolo vyhotovenie protokolov, z ktorých vyplýva, že pri zhotovovaní registra sa vychádzalo výlučne z pôvodnej parcely číslo XXXX, evidovanej v pozemkovoknižnej vložke číslo XXX, pravdepodobne z dôvodu, že len pôvodnú parcelu číslo XXXX bolo možné zidentifikovať a určiť jej polohu, pričom sa do úvahy brala celá jej pôvodná výmera, ktorá v sebe zahŕňa všetky podlomené parcely, a teda aj parcelu číslo XXXX/X.

Citovaným rozhodnutím boli z pôvodnej parcely číslo XXXX, vytvorené nehnuteľnosti, pozemok číslo XXX, orná pôda o výmere XXXX m², pozemok číslo XXX, orná pôda o výmere XXXXX m² a pozemok číslo XXXX, orná pôda o výmere XXXX m², pričom vlastnícke právo k nim sa evidovalo na list vlastníctva číslo XXX, v súlade s pozemkovoknižnou vložkou číslo XXX a v súlade s ostatnými pozemkovoknižnými vložkami, ktoré sa z nej vytvorili, teda aj v súlade s pozemkovoknižnou vložkou číslo XXX a XXX.

Následnými právnymi zmenami sa jednotlivé citované nehnuteľnosti evidovali na nové listy vlastníctva.“

41. Naviac z výpisu z listu vlastníctva č. XXX evidovaného pre okres H., obec C., katastrálne územie C. je zrejmé, že žalovaný v 1. rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti - pozemku parcely registra „E“ parcelné č. XXX o výmere XXXXX m², druh pozemku – orná pôda s podielom XXXX/XXXXXX (ktorého podiel zodpovedá XXX,XX m²), teda výmera, na ktorú odkazuje v súčte zodpovedá ním spomínanej výmere.

42. Pokiaľ žalovaný v 1. rade namieta, že mal mať na uvedenom pozemku LV č. XXX väčší podiel, mal produkovať určité skutkové tvrdenia podložené dôkazmi. Pokiaľ tak nevykonal, neuniesol nielen bremeno dôkazu, ale ani bremeno tvrdenia.

43. Žalovaný v 1. rade opakovane vo svojich podaniach namietal aj to, že pre toto konanie je už prekážka rozhodnutej veci vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 zo dňa 19.8.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/21/2020 zo dňa 17.12.2020. V predmetnej veci však nie je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, keďže právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5C/15/2018 zo dňa 19.8.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/21/2020 zo dňa 17.12.2020 nedošlo k vyriešeniu otázky hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, ale žaloba bola zamietnutá z procesných dôvodov (nedostatočný okruh účastníkov konania), preto podľa názoru súdu možno znova právne posudzovať nárok žalobkyne. Naviac treba uviesť, že spomenutú skutočnosť, že uvedený rozsudok nezakladá vo vzťahu medzi sporovými stranami prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) konštatoval v odôvodnení svojho rozsudku aj Krajský súd v Prešove (viď odsek 26 odôvodnenia rozsudku sp. zn. 1Co/21/2020 zo dňa 17.12.2020).

44. Opakujúc sa viackrát Občiansky zákonník v citovaných zákonných ustanoveniach stanovuje poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov pre vyporiadanie, pričom tieto sú pre súd záväzné. V prvom rade prichádza do úvahy vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci, pokiaľ je toto dobre možné. Vec teda musí byť deliteľná nielen z technického hľadiska, ale toto rozdelenie musí byť dobre možné aj z ďalších hľadísk, najmä z funkčného a účelného, teda aby veci vzniknuté delením mohli ich vlastníkom ďalej slúžiť spôsobom zodpovedajúcim ich povahe, podstate a poslaniu. V tomto prípade z hľadiska veľkosti podielov a elementárnej racionality rozdelenie pozemkov, teda ich oddelenie pre žalovaných (žalovaného v 1. rade vo výmere XX,XX m², žalovaného v 2. rade vo výmere X,XX m², žalovaného v 3. rade vo výmere X,XX m² a žalovaného v 4. rade vo výmere X,XX m², nespĺňa požiadavku funkčnosti a účelnosti, preto súd pristúpil k druhej alternatíve a prikázal vec žalobkyne vlastníacej ideálny podiel v percentuálnom vyjadrení 98,8 % za primeranú náhradu, ktorej výška bola objektivizovaná predloženým dôkazom – vyjadrením realitnej kancelárie k trhovej hodnote nehnuteľnosti.

45. Súd teda pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva mal za to, že vyporiadanie navrhované žalobkyňou je racionálne a účelné, t.j. z hľadiska funkčného využitia pozemku. Z uvedených dôvodov súd vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti tak, že žalobkyňi prikázal parcelu vedenú v okrese H., obec C., katastrálne územie: C. zapísanú v LV XXX ako EKN XXX orná pôda o výmere XXXX m² do výlučného vlastníctva a uložil žalobkyňi vyplatiť žalovaného v 1. rade sumou XXX,XX Eur; žalovaného v 2. rade sumou 38,33 Eur; žalovaného v 3. rade sumou 77,99 Eur a žalovaného v 4. rade sumou 0,94 Eur.

46. Podľa §132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

47. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

48. Len záverom v súvislosti s eventuálnym dodatočným dopĺňaním či zmenou skutkových tvrdení (ako podkladu vyjadrení strán sporu a zisťovania skutkového stavu) v zmysle prejednávanej zásady a zásady kontradiktórnosti súd nie je povinný a ani oprávnený vyhľadávať za strany sporu rozhodujúce skutočnosti, ktoré by ich tvrdenia podporovali a tieto len posudzuje (vychádza z tvrdeného a zisteného skutkového stavu). Skutkový stav sa pritom zisťuje len v rámci vymedzenom procesným útokom a obranou procesným postupom podľa zákona, a teda, okrem niektorých výnimiek, iba na základe predložených skutkových tvrdení, a to či už zhodných (§ 186 ods. 2 CSP), nepopretých (§ 151 ods. 1 CSP) alebo verifikovaných (preukázaných) po vykonanom dokazovaní (§ 220 ods. 2 CSP), a skutočnosti, ktoré procesne nikto netvrdil (okrem skutočností všeobecne známych, alebo skutočností známych súdu z jeho činnosti, prípadne niektorých skutočností vyplývajúcich z verejných registrov alebo ktoré vyšli najavo) podkladom rozhodnutia nie sú.

49. Z komentovanej odbornej literatúry vyplýva „základná procesná povinnosť sporových strán, ktorá predstavuje povinnosť substancovať všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu). V sociálnej koncepcii civilného procesu sa povinnosť tvrdenia prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Nedodržanie tejto povinnosti vedie k neuneseniu bremena tvrdenia v civilnom spore. Následkom je tak opätovne strata sporu pre neunesenie konkrétneho procesného bremena. Ak teda súd procesnú stranu „pristihne“ pri porušení povinnosti tvrdenia, je v rámci tzv. materiálneho vedenia sporu oprávnený a povinný k tejto skutočnosti prihliadnúť a vyhodnotiť ju v komplexe s inými procesnými povinnosťami a bremenami pri rozhodovaní sporu. ... Súd teda in concreto prihliadne i na nedodržanie procesnej povinnosti relevantne substancovať rozhodujúce skutkové tvrdenia (t.j. substancovať ich pravdivo a úplne)“ (in: Števíček, M., FicoVá, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 50). Právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP). Koncentrácia konania je prejavom jedného zo základných princípov, na ktorých stojí právna úprava sporového konania, a to princípu arbitrárneho poriadku upraveného v čl. 10 CSP. CSP rozlišuje sudcovskú koncentráciu a zákonnú koncentráciu. Sudcovská koncentrácia umožňuje sudcovi koncentrovať určité procesné úkony strán (tzv. prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky) a sankcionovať nedodržanie ním stanovených procesných lehôt. Pri rozhodovaní o včasnosti uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany je sudca povinný vychádzať z toho, že predmetné prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

50. Pokračujúc ešte doplniac dôvody k záverom o dokazovaní, dôkazným prostriedkom a koncentrácií konania sa žiada uviesť, že žalovaní v 1. až 4. rade vo vzťahu k dôkaznej situácii nepredložili žiaden dôkaz. Žiadnym dôkazom nepodporili svoje tvrdenia, ktoré z hľadiska skutkového boli aj zmätočné

(žalovaný v 1. rade nevyjadril, aký iný rozsah nehnuteľnosti má vlastníť). Žalovaný v 1. rade síce namietal, že mu má patriť viac, ale na podporu svojich tvrdení nepredložil žiaden dôkaz. A zároveň nepreukázal, že by žalobu o určenie vlastníckeho práva podal a vlastnícke právo žalobkyne v takomto konaní spochybnil, pričom dôkazné bremeno v prípade iného určenia vlastníckeho práva ako je zapísané bolo na jeho strane, pokiaľ tak tvrdí (V Slovenskej republike platí pri vecných právach k nehnuteľnostiam intabulačný princíp, pri ktorom sa tieto práva evidujú v katastri nehnuteľností. Táto zásada je normatívne obsiahnutá aj v ust. § 70 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v platnom znení (ďalej len „katastrálny zákon“), podľa ktorého platí, že údaje katastra nehnuteľností 4 sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. Ide o normatívne vyjadrenie zásady hodnovernosti (materiálnej publicity) katastra nehnuteľností, v zmysle ktorej sa chráni dôvera každého v správnosť údajov zapísaných v katastri nehnuteľností. Inými slovami povedané, čo je zapísané, platí. Podľa slovenského právneho poriadku teda vzhľadom na intabulačný princíp a zásadu materiálnej publicity katastra nehnuteľností musí osoba, ktorá tvrdí, že ten, kto je ako vlastník nehnuteľnosti zapísaný v katastri nehnuteľností, takýmto vlastníkom nie je, v súlade s § 137 písm. c) CSP osvedčiť svoj naliehavý právny záujem a podať na súd návrh na začatie konania o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je).

51. V civilnom sporovom konaní to nie je súd, ktorý má z čriepok poskytnutých žalovaným iniciatívne dotvárať ním uvádzané nesúrodé tvrdenia, ktoré majú nesúhlas len pre nesúhlas bez relevantného predloženia dôkazov negovať nárok žalobcu. Treba zdôrazniť, že civilné sporové konanie je prísne kontradiktórne a súd nie je v civilnom spore vyšetrovateľom a zisťovateľom objektívnej pravdy. Aj z komentovanej odbornej literatúry, podľa ktorej „Krucálny rozdiel medzi sporom a mimosporom spočíva v tom, že zatiaľ čo v mimospore je zistenie všetkých podstatných skutočností povinnosťou súdu, a to dokonca bez ohľadu na (ne)aktivitu účastníkov konania (vyšetrovací princíp) a rozhodnutie vo veci samej možno vydať až vtedy, keď budú všetky relevantné skutočnosti zistené (princíp materiálnej pravdy), v klasickom spore (na tomto mieste odhliadneme od odlišností sporov s ochranou slabšej strany) je uvedenie a preukázanie relevantných skutočností povinnosťou a zodpovednosťou sporových strán za minimálnej procesnej aktivity súdu a vec je „zrelá“ na meritórne rozhodnutie nie až vtedy, keď boli všetky relevantné skutočnosti preukázané, ale už v momente, keď niektorá zo sporových strán prestala (resp. premeškala príležitosť) „posúvať“ spor k ďalším skutkovým zisteniam.“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 796).

52. Pokiaľ ide o rozsah skutkového základu meritórneho rozhodnutia v sporovom procese táto literatúra ďalej tiež uvádza, že „v klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov (pozri aj ďalší výklad), ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zisťovať skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje – uzavrie proces skutkového základu pre meritórne rozhodnutie a vec rozhodne“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 796).

53. Žalovaný v 1. rade, ktorému bol od začiatku konania poskytnutý priestor na doplnenie skutkových tvrdení a doplnenie dôkazov k nim, tak nevykonal v priebehu celého konania, dokonca mu súd poskytol dodatočný priestor na predloženie dôkazov a ani v tejto lehote a ani do pojednávania konaného dňa 24.8.2023, tak neučinil a žiadne ďalšie podstatné skutočnosti (riadne a včas) nijako konkrétne uvedené neboli, a v rozsahu stranami vymedzených tvrdení z predložených dôkazov ani nevyplývali (súd nezistil). V súvislosti s eventúálnymi úvahami o ďalšom zisťovaní skutkového stavu (nad rámec stranami dodaných skutkových tvrdení a ich dôkazných návrhov) na vyšetrovacom princípe (v rozpore so zásadou prejednávajúcou), súd už len pre úplnosť pripomína, že v konaní je viazaný žalobným návrhom a obranou, vrátane riadne a včas (v nich) uvedených tvrdení rozhodujúcich skutočností, ktoré ich vymedzujú, a dôkazov označených na ich preukázanie, a preto iný skutkový stav resp. iné konkrétne okolnosti a skutočnosti, než tie ktoré strany konania vymedzili včas (§ 153 a 154 CSP) uplatnenými prostriedkami procesného útoku a obrany, teda také ktoré žiadna zo strán určite a nezrozumiteľne netvrdila, a vo vzťahu ku ktorým, pokiaľ boli riadne popreté, strany žiadne konkrétne dôkazy nenavrhlí, predmetom ďalšieho zisťovania a dokazovania neboli a ani byť nemohli, a do zisteného skutkového stavu zahrnúť nemožno (§ 216 ods. 1 CSP, § 215 ods. 2 CSP a § 185 ods. 2 CSP). To samozrejme platí

aj na prípadné ďalšie neprípustne oneskorené podávanie návrhov na doplnenie dokazovania po jeho ukončení a vyhlásení rozsudku, ktoré ako tzv. novoty (doposiaľ neuplatnené prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, okrem niektorých výnimiek), už nie sú prípustné, a to ani vyšetrovaním hľadať skutkové dôvody odôvodňujúce preukázanie uplatňovaného nároku.

54. Nakoniec súd dodáva, že nie je jeho povinnosťou reagovať na každý argument účastníka konania. Povinnosťou súdu je však vysporiadať sa s relevantnými argumentmi, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ sa jedná o ďalšie námietky žalobcu súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 03. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

55. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešným, súd mu v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal náhradu trov konania v pomere 100 % proti žalovaným v 1. až 4. rade. Súd sa zaoberal aj možnou aplikáciou ustanovenia § 257 CSP, avšak prejednávaný prípad nevykazoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa s tým, že vzhľadom na postoj žalovaných v konaní, ktorí žiadnym spôsobom nemali záujem participovať na dohode na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, by podľa názoru súdu nebolo spravodlivým od úspešného žalobcu požadovať, aby si náklady, ktoré mu vznikli v tomto konaní, hradil sám. Hradenie účelne vynaložených trov úspešnou stranou v spore by bolo vzhľadom na postoj žalovaných v spore v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, by sa javilo ako neprimerane tvrdé a nespravodlivé, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a aj jeho konečný výsledok.

Poučenie:

1

6C/44/2022

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.